[2023] 14 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 47: 2023 ਆਈ ਐੱਨ ਐੱਸ ਸੀ 858

ਐਚ. ਡੀ. ਸੁੰਦਰਾ ਅਤੇ ਓ. ਆਰ. ਐੱਸ.

ਬਨਾਮ

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ

(2011 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 247)

ਸਤੰਬਰ 26,2023

[**ਅਭੈ ਐੱਸ. ਓਕਾ * ਅਤੇ ਸੰਜੈ ਕਰੋਲ, ਜੇ. ਜੇ.**]

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦਾ:

ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ।

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਧਾਰਾ 378-ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ-ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਰਮਿਆਨ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ-ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ। 304 ਭਾਗ । ਅਤੇ ਐਸ. 324/149 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ.-ਸ਼ੁੱਧਤਾ:

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੀ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਕ ਤੌਰ' ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ-ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਸਨ-ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ

ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ. 149 ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਨੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ, ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਲਗਭਗ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ ਸੀ-ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ-ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ-ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਸੰਭਵ ਸਿੱਟੇ ਸਨ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ-ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860-ਐਸ. ਐਸ. 304 ਭਾਗ I ਅਤੇ 324/149। [ਪਾਰਸ 11-15]

* ਲੇਖਕ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਧਾਰਾ 378 - ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਬਰੀ ਕਰਨਾ - ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ 378 - ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤਹਿਤ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ - ਦੱਸਿਆ. [ਪਾਰਸ 7 ਅਤੇ 8]

ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ-ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ:

ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥਕ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ-ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਕਸਰ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਭਾਰ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ-ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9]

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 247 2011 ਵਿੱਚ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 21.09.2010 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2004 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਏ ਨੰਬਰ 1807 ਵਿੱਚ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦਾ।

ਐਸ. ਨਾਗਾਮੁਥੂ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੀ. ਬੀ. ਗੁਰੂਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੇਅਸ ਕੌਸ਼ਲ, ਸੁਧਾਕਰਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੰਜਨ ਨਾਇਕ, ਅਨੀਮੇਸ਼ ਦੂਬੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਪਾਟਿਲ, ਏਏਜੀ, ਵੀ ਐਨ ਰਘੂਪਤੀ, ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਐਮ.ਡੀ. ਅਪਜ਼ਲ ਅੰਸਾਰੀ, ਆਯੁਸ਼ ਪੀ ਸ਼ਾਹ, ਵਿਗਨੇਸ਼ ਆਦਿਤਿਆ ਐਸ., ਸ਼ੁਭਾਂਸ਼ੂ ਪਾਧੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਭੈ ਐੱਸ. ਓਕਾ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਖੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ.') ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਦੀ ਧਾਰਾ । ਅਤੇ ਧਾਰਾ 324 ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 149 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 5, 000/-।

<u>ਵਾਸਤਵਿਕ ਪਹਿਲੂ</u>

2. ਅਸੀਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕੁੱਝ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 (ਜਗਦੀਸ਼ਾ) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਪਿੰਡ ਹੈਬਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1 - ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1-ਮਰੀਅੱਪਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦਾ ਚਾਚਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੰਜੂਨਾਥ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਭਰਾ ਹਨ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ। 29 ਅਗਸਤ 1999 ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਅਦਰਕ ਤੋੜਨ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਹੈਬਲੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 (ਸੁੰਦਰਾ) ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 (ਰਵੀ) ਇੱਕ ਪੁਲੀ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਰੌਲਾ-ਰੱਪਾ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਪਿੰਡ ਵੱਲ ਭੱਜੇ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ, ਕੋਲ ਡੰਡੇ, ਕਾਠੀ ਅਤੇ ਕਲੱਬ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਥਿਆਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਜੂਨਾਥ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਰਾਮ

'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1-ਮਰੀਅੱਪਾ ਨੇ ਇੱਕ ਕਲੱਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 8-ਪੁੱਟੱਪਾ ਨੇ ਇੱਕ ਕਲੱਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮੰਜੂਨਾਥ ਉੱਤੇ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 7-ਰਾਜੱਪਾ ਨੇ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੋਟੀ ਨੂੰ ਹਮਲੇ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 5-ਸੋਮਸ਼ੇਖਰ ਨੇ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਉੱਤੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 6-ਕ੍ਰਿਸ਼ਣੱਪਾ ਨੇ ਇੱਕ ਕਲੱਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਮੰਜੂਨਾਥ ਦੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 3-ਚੰਦਰਹਾਸ ਨੇ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਦੀ ਛਾਤੀ ਉੱਤੇ ਪੱਥਰ ਰੱਖਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 4-ਰਾਜਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸ਼ਿਵਰਾਮ ਦੀ ਲੱਤ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਕੁਚਲ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕੇ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 3-ਚੰਦਰਹਾਸ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 (ਸੁੰਦਰਾ) ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੰਦੀ (ਕਾਠੀ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਨੇ ਇੱਕ ਕਲੱਬ ਨਾਲ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਦੀ ਮਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ।

3. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

4. ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 6 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 7 – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 7 ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ 2023 ਦਾ ਆਈ. ਏ. ਨੰਬਰ 71417-ਵਾਧੂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਨੁਲਗ ਏ-1 ਅਤੇ ਏ-2 ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮੌਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੰ. 1 ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 7 ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਕਥਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਰਸਮੀ ਸੋਧ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 2 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 2, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 3 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 3, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 4 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 4 ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 6 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 6 ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 5 – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 5-ਸੋਮਸ਼ੇਖਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਸਬਮਿਸ਼ਨ

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐੱਸ. ਨਾਗਾਮੁਥੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਦਿਮਾਗ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕੋ ਇਕ ਸੰਭਵ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਦੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 149 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐੱਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਸੱਟ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸੱਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ.') ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

6. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਧੀਕ ਵਕੀਲ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਬਹੁਤ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2, ਪੀਡਬਲਯੂ-3, ਪੀਡਬਲਯੂ-6 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਦੇ ਸਬੂਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸੰਗਠਨ

7. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ,' ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ') ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਅਧੀਨ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈਃ -

(ੳ) ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਧਾਰਨਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ;

(ਅ) ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ;

(ੲ) ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ, ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਰਿਕਾਰਡ;

(ਸ) ਜੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੀ ਸੰਭਵ ਸੀ; ਅਤੇ

(ਹ) ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਿੱਟਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ।

8. ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗਲਤ। ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਪਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਬਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਗਲਤ। ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪਲਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਸਿੱਟਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਤੌਰ' ਤੇ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

9. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਪਦਾਰਥਕ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਗਵਾਹੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਦੇਖਣ ਦਾ ਵਾਧੂ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਕਸਰ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਭਾਰ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

10. ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਬਾਰੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ' ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਸਨ। ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 149 ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

11. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਕੋ ਇਕ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ, ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਇਆ।

12. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਅਪਰਾਧ ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ 23 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ ਵਾਪਸ। ਅਸੀਂ ਚਸ਼ਮਦੀਦਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਪੀਡਬਲਯੂ -1, ਪੀਡਬਲਯੂ -2, ਪੀਡਬਲਯੂ -3, ਪੀਡਬਲਯੂ -6 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -7, ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ. ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਰਾਤ 9:00 ਵਜੇ ਦੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਰਾਤ 11:40 ਵਜੇ, ਪੀਡਬਲਯੂ -1 ਸੀ ਇੱਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਤੁਰੰਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਅਗਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਤੜਕੇ 1:30 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਅੰਗੂਠਾ ਵਿਗਾੜ ਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 - ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਲੱਗੀ, ਉੱਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

13. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੱਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ। 1 ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਕਮੀ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1 - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ. 1 ਪੀਡਬਲਯੂ-1, ਪੀਡਬਲਯੂ-2,

ਪੀਡਬਲਯੂ-7 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-12 ਦੁਆਰਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ।

14. ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਚਸ਼ਮਦੀਦਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਸੰਭਵ ਸਿੱਟੇ ਸਨ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ।

15. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ 21 ਸਤੰਬਰ 2010 ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

16. ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨਃ ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾਃ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate